Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1998.04.24)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1994, Nr.46-851

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-609, 94.10.20, Žin., 1994, Nr. 83-1555 (94.10.26)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 89-1709 (94.11.18)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-792, 95.02.14, Žin., 1995, Nr. 17-386 (95.02.24)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-827, 95.03.21, Žin., 1995, Nr. 29-647 (95.04.05)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 51 STRAIPSNIO PAKEITIMO

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 22, 22(1), 33, 34, 35, 56, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 13, 17, 18, 19, 20, 21, 27, 29, 36, 42, 58, 60, 62 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1524, 96.09.17, Žin., 1996, Nr. 92-2149 (96.10.02)
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 59 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-143, 97.03.13, Žin., 1997, Nr.22-544 (97.03.15)
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 66 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO 10, 15, 22, 33, 38, 39, 56, 68(1)-68(7) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)
LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

LIETUVOS RESPUBLIKOS T E I S M Ų ĮSTATYMAS

1994 m. gegužės 31 d. Nr.I-480
Vilnius

I skirsnis

PAGRINDINIAI TEISMŲ VEIKLOS PRINCIPAI

1 straipsnis. Teisingumo vykdymas

Teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai.

Teismas priima sprendimus ir nuosprendžius Lietuvos Respublikos vardu.

Įsiteisėję teismų sprendimai, nuosprendžiai, nutartys ir nutarimai yra privalomi visoms valstybinės valdžios ir valdymo institucijoms, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms bei fiziniams asmenims ir turi būti vykdomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2 straipsnis. Lygybė įstatymui ir teismui

Įstatymui ir teismui visi asmenys lygūs.

Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

3 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

4 straipsnis. Teisė į teisminę gynybą

Lietuvos Respublikoje visi jos piliečiai turi teisę į teisminę gynybą nuo kėsinimosi į jų gyvybę ir sveikatą, asmeninę laisvę, nuosavybę, garbę ir orumą, kitas Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų jiems garantuotas teises ir laisves, taip pat į teisminę gynybą nuo valstybinės valdžios ir valdymo institucijų bei pareigūnų neteisėtų veiksmų ar neveikimo.

Kitų valstybių piliečiai bei asmenys be pilietybės turi teisę į teisminę gynybą lygiai su Lietuvos Respublikos piliečiais, jeigu kitaip nenumato įstatymai ir tarptautinės sutartys.

Teisę į teisminę gynybą turi ir įmonės, įstaigos, organizacijos.

5 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

6 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

7 straipsnis. Techninių priemonių naudojimas teisme

Teismo posėdžio eigai, įrodymams fiksuoti ir jiems tirti teismas gali naudoti bet kokias technines priemones.

Dalyvaujantys civilinėje bei administracinio teisės pažeidimo byloje asmenys, proceso dalyviai baudžiamojoje byloje, taip pat prokuroras savo procesinėms funkcijoms vykdyti, teismo posėdžio pirmininkui leidus, gali daryti garso įrašą teismo posėdžiui užfiksuoti. Apie daromą garso įrašą proceso dalyviai privalo informuoti posėdžio pirmininką. Asmenys, darantys garso įrašą be teismo leidimo, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Kitiems asmenims draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones.

Asmenims, pažeidusiems draudimą naudoti technines priemones teismo posėdžio metu, taikoma įstatymo numatyta atsakomybė.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

8 straipsnis. Teismo proceso kalba

Teismo procesas Lietuvos Respublikoje vyksta valstybine kalba.

Asmenims, nemokantiems lietuvių kalbos, garantuojama teisė dalyvauti teisminiuose veiksmuose per vertėją. Ši teisė taip pat garantuojama asmenims, nepakankamai mokantiems lietuvių kalbą ir pageidaujantiems kalbėti teismo procese gimtąja ar ta kalba, kurią jie moka.

Vertėjo paslaugos atlyginamos iš valstybės biudžeto.

II skirsnis

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ SISTEMA

9 straipsnis. Lietuvos Respublikos teismai

Lietuvos Respublikos teismai yra apylinkių ir apygardų teismai, Lietuvos apeliacinis teismas, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas.

Administracinių, darbo, šeimos ir kitų kategorijų byloms nagrinėti gali būti įsteigti specializuoti teismai, kurių statusą nustato įstatymas.

Teismai steigiami įstatymu.

Teismai su ypatingais įgaliojimais taikos metu Lietuvos Respublikoje negali būti steigiami.

Lietuvos Respublikos teismai yra juridiniai asmenys, turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu.

Teisėjais Lietuvoje gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

Teismai išlaikomi iš Lietuvos valstybės biudžeto.

10 straipsnis. Apylinkių teismai

Apylinkės teisme yra apylinkės teismo pirmininkas, jo pavaduotojai, kiti teisėjai ir teismo raštinė. Teismo pirmininko pavaduotojai skiriami teisme, kuriame yra ne mažiau kaip 6 teisėjai. Apylinkės teismuose galima teisėjų specializacija, kurią nustato teismo pirmininkas.

Apylinkės teisme gali būti steigiamas hipotekos skyrius. Apylinkės teismus, kuriuose steigiami hipotekos skyriai, ir šių skyrių veiklos teritoriją nustato teisingumo ministras.

Apylinkės teismo veiklos teritoriją nustato įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

11 straipsnis. Apygardų teismai

Apygardos teismą sudaro apygardos teismo pirmininkas, skyrių pirmininkai ir kiti teisėjai.

Apygardos teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.

Apygardos teismo veiklos teritoriją nustato įstatymas.

12 straipsnis. Lietuvos apeliacinis teismas

Lietuvos apeliacinį teismą sudaro Apeliacinio teismo pirmininkas, skyrių pirmininkai ir kiti teisėjai.

Apeliaciniame teisme yra Civilinių bylų skyrius ir Baudžiamųjų bylų skyrius.

Apeliacinio teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

13 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą sudaro Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyrių pirmininkai ir kiti teisėjai.

Aukščiausiajame Teisme yra Civilinių bylų skyrius, Baudžiamųjų bylų skyrius ir Aukščiausiojo Teismo senatas.

Aukščiausiojo Teismo buveinė yra Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)

14 straipsnis. Teisėjų skaičius

Teisėjų skaičių apylinkių, apygardų teismuose ir Lietuvos apeliaciniame teisme nustato Respublikos Prezidentas teisingumo ministro teikimu.

Teisėjų skaičių apygardų ir Apeliacinio teismo civilinių ir baudžiamųjų bylų skyriuose nustato teisingumo ministras Teismų departamento prie Teisingumo ministerijos (toliau - Teismų departamentas) direktoriaus teikimu, išklausęs atitinkamo teismo pirmininko nuomonės. Išimtiniais atvejais teismo pirmininkas turi teisę savo iniciatyva konkrečios bylos nagrinėjimo laikui perkelti teisėją iš vieno to paties teismo skyriaus į kitą.

Teisėjų skaičių Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nustato Seimas Respublikos Prezidento teikimu, pasiūlius Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkui.

Apylinkės teisme turi dirbti ne mažiau kaip du teisėjai, iš kurių vienas skiriamas apylinkės teismo pirmininku.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

III skirsnis

TEISMŲ KOMPETENCIJA

15 straipsnis. Apylinkių teismų kompetencija

Apylinkės teismas yra pirmoji instancija:

1) civilinėms byloms;
2) baudžiamosioms byloms;
3) administracinėms byloms;
4) byloms, susijusioms su sprendimų ir nuosprendžių vykdymu;

5) priimti sprendimams (nutarimams) dėl įstatymų numatytų prievartos priemonių taikymo;

6) įstatymo nustatytais atvejais nagrinėti skundams dėl kvotėjo, tardytojo ar prokuroro veiksmų.

Įstatymo nustatytais atvejais apylinkės teismo teisėjai vykdo ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas. Apylinkės teismo teisėjas nenagrinėja tų bylų, kuriose vykdė ikiteisminio tyrimo teisėjo funkcijas.

Apylinkės teismo hipotekos skyriaus kompetencija nustatyta šio įstatymo XVI skirsnyje.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

16 straipsnis. Apygardų teismų kompetencija

[16 straipsnio redakcija iki 1998 m. lapkričio 1 d.]

Apygardos teismas yra:

1) pirmoji instancija civilinėms byloms, įstatymo priskirtoms jo kompetencijai;

2) pirmoji instancija baudžiamosioms byloms, įstatymo priskirtoms jo kompetencijai;

3) apeliacinė instancija apylinkių teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims, nutarimams;

4) kasacinė instancija apylinkių teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims ir nutarimams, nenagrinėtiems apeliacine tvarka.

Apygardos teismas susipažindamas su savo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų darbu vietose bei kitais būdais konsultuoja teisėjus įstatymų taikymo klausimais.

[16 straipsnio redakcija nuo 1998 m. lapkričio 1 d.]

Apygardos teismas:

1) yra pirmoji instancija civilinėms byloms, įstatymo priskirtoms jo kompetencijai;

2) yra pirmoji instancija baudžiamosioms byloms, įstatymo priskirtoms jo kompetencijai;

3) yra apeliacinė instancija apylinkių teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims ir nutarimams;

4) atlieka kitas su teisingumo vykdymu susijusias ir įstatymo priskirtas jo kompetencijai funkcijas.

Apygardos teismas analizuoja teismų praktiką susipažindamas su savo veiklos teritorijoje esančių apylinkės teismų darbu vietose bei kitais būdais.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

17 straipsnis. Apeliacinio teismo kompetencija

[17 straipsnio redakcija iki 1998 m. lapkričio 1 d.]

Apeliacinis teismas yra apeliacinė instancija byloms, kurias išnagrinėjo apygardų teismai, kaip pirmosios instancijos teismai, taip pat kasacinė instancija apygardų teismų sprendimams, nuosprendžiams ir nutartims, priimtiems apeliacine tvarka.

[17 straipsnio redakcija nuo 1998 m. lapkričio 1 d.]

Apeliacinis teismas yra apeliacinė instancija byloms, kurias išnagrinėjo apygardų teismai, kaip pirmosios instancijos teismai.

Apeliacinis teismas taip pat nagrinėja kitas bylas, kurias Lietuvos Respublikos įstatymai priskiria jo kompetencijai, bei atlieka kitas šio teismo kompetencijai įstatymo priskirtas su teisingumo vykdymu susijusias funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

[18 straipsnio redakcija iki 1998 m. lapkričio 1 d.]

18 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo kompetencija

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra kasacinė instancija:

1) Apeliacinio teismo sprendimams, nuosprendžiams ir nutartims, priimtiems apeliacinės instancijos teisme;

2) apygardų teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims ir nutarimams, priimtiems pirmosios instancijos teisme.

Aukščiausiojo Teismo senatas pagal Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimą nagrinėja bylas dėl įsiteisėjusių Aukščiausiojo Teismo kolegijų nutarčių ar Apeliacinio teismo kasacinių nutarčių, jeigu Senato sprendimas būtų reikšmingas vienodos teismų praktikos taikant įstatymus formavimui.

Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą teismų praktiką taikant įstatymus. Jis:

1) skelbia Aukščiausiojo Teismo senato sprendimus, priimtus pagal Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimą išnagrinėtose bylose, ir Senato aprobuotus Aukščiausiojo Teismo kolegijų ir kitų teismų sprendimus. Į Aukščiausiojo Teismo senato sprendimuose ir Senato aprobuotuose teismų sprendimuose esančius įstatymų taikymo išaiškinimus turi atsižvelgti teismai, valstybinės ir kitos institucijos, taip pat kiti subjektai taikydami tuos pačius įstatymus;

2) analizuoja teismų praktiką įstatymų taikymo klausimais;

3) susipažindamas su apygardų teismų ir Apeliacinio teismo darbu vietose bei kitais būdais konsultuoja teisėjus įstatymų taikymo klausimais. Aukščiausiasis Teismas gali konsultuoti ir apylinkių teismų teisėjus.

Aukščiausiasis Teismas leidžia biuletenį, kuriame periodiškai skelbia:

1) Aukščiausiojo Teismo senato sprendimus, priimtus pagal Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimą išnagrinėtose bylose, ir Senato aprobuotus teismų sprendimus;

2) metodinę medžiagą apie įstatymų taikymo praktiką, kuriai pritarė Aukščiausiojo Teismo senatas.

Biuletenis finansuojamas iš valstybės biudžeto ir iš gautų jį pardavus lėšų. Lietuvos Respublikos teismai ir teisėjai biuletenį gauna nemokamai.

Aukščiausiojo Teismo veiklą reglamentuoja šis įstatymas, įstatymu patvirtintas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo statutas bei kiti įstatymai.

[18 straipsnio redakcija nuo 1998 m. lapkričio 1 d.]

18 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo kompetencija

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra vienintelė kasacinė instancija įsiteisėjusiems teismų sprendimams, nuosprendžiams, nutartims ir nutarimams. Šioje instancijoje Baudžiamojo proceso ir Civilinio proceso kodeksų nustatytais atvejais bylą nagrinėja arba trijų teisėjų kolegija, arba išplėstinė septynių teisėjų kolegija, arba Lietuvos Aukščiausiojo Teismo plenarinė sesija.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas formuoja vienodą teismų praktiką taikant įstatymus. Jis:

1) skelbia kolegijų ar Lietuvos Aukščiausiojo Teismo plenarinės sesijos pasiūlytas ir kasacine tvarka priimtas nutartis. Į šiose nutartyse esančius įstatymų taikymo išaiškinimus atsižvelgia teismai, valstybinės ir kitos institucijos, taip pat kiti subjektai taikydami tuos pačius įstatymus;

2) analizuoja teismų praktiką įstatymų taikymo klausimais;

3) susipažindamas su apygardos teismų ir Apeliacinio teismo darbu vietose bei kitais būdais konsultuoja teisėjus bendraisiais įstatymų taikymo klausimais. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas gali konsultuoti ir apylinkių teismų teisėjus.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas leidžia biuletenį, kuriame periodiškai skelbia:

1) kolegijų ar Lietuvos Aukščiausiojo Teismo plenarinės sesijos pasiūlytas ir kasacine tvarka priimtas nutartis. Į šiose nutartyse esančius įstatymų taikymo išaiškinimus atsižvelgia teismai, valstybinės ir kitos institucijos, taip pat kiti subjektai taikydami tuos pačius įstatymus;

2) teismų praktikos, nagrinėjant konkrečių kategorijų bylas, apibendrinimo apžvalgas, kurias aprobavo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senatas.

Biuletenis finansuojamas iš valstybės biudžeto ir iš jį pardavus gautų lėšų. Lietuvos Respublikos teismai ir teisėjai biuletenį gauna nemokamai.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo veiklą reguliuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis įstatymas, įstatymu patvirtintas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo statutas, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas bei kiti specialūs įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
Nr. I-792, 95.02.14, Žin., 1995, Nr. 17-386 (95.02.24)
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

IV SKIRSNIS
AUKŠČIAUSIOJO TEISMO SENATAS

[19 straipsnio redakcija iki 1998 m. lapkričio 1 d.]

19 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo senato sudėtis

Aukščiausiojo Teismo senatą sudaro Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyrių pirmininkai, taip pat penki Civilinių bylų skyriaus ir penki Baudžiamųjų bylų skyriaus didesnį Aukščiausiojo Teismo teisėjo darbo stažą turintieji teisėjai. Kiti Aukščiausiojo Teismo teisėjai, kitų teismų pirmininkai, jų pavaduotojai, skyrių pirmininkai ir kiti teisėjai gali dalyvauti Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiuose su patariamojo balso teise, išskyrus posėdžius, kuriuose nagrinėjamos bylos.

Aukščiausiojo Teismo senato pirmininkas yra Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Aukščiausiojo Teismo senatas iš savo narių renka Senato sekretorių.

[19 straipsnio redakcija nuo 1998 m. lapkričio 1 d.]

19 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato sudėtis

Lietuvos Aukščiausiajame Teisme sudaromas Senatas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senatą sudaro Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, skyrių pirmininkai, taip pat po 7 Civilinių bylų skyriaus ir Baudžiamųjų bylų skyriaus didesnį Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo darbo stažą turinčius teisėjus. Kiti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai gali dalyvauti Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiuose su patariamojo balso teise. Senato posėdžiuose taip pat gali dalyvauti kitų teismų pirmininkai, jų pavaduotojai, skyrių pirmininkai ir kiti teisėjai.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato pirmininkas yra Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senatas iš savo narių renka Senato sekretorių.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

[20 straipsnio redakcija iki 1998 m. lapkričio 1 d.]

20 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo senato kompetencija

Aukščiausiojo Teismo senatas:

1) nagrinėja bylas pagal Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimus. Į Senato sprendimuose esančius įstatymų taikymo išaiškinimus turi atsižvelgti teismai, valstybinės, kitos institucijos, taip pat kiti subjektai taikydami tuos pačius įstatymus;

2) aprobuoja teismų sprendimus, į kurių išaiškinimus turi atsižvelgti teismai, valstybinės, kitos institucijos, taip pat kiti subjektai taikydami tuos pačius įstatymus;

3) nagrinėja įstatymų taikymo teismų praktikoje apibendrinimo rezultatus ir juos skelbia biuletenyje;

4) svarsto Aukščiausiojo Teismo pirmininko pasiūlytas šio Teismo skyrių pirmininkų kandidatūras;

5) skiria Aukščiausiojo Teismo teisėjų egzaminų komisiją ir tvirtina šios komisijos nuostatus;

6) renka Aukščiausiojo Teismo teisėjų garbės teismą ir tvirtina Aukščiausiojo Teismo teisėjų garbės teismo nuostatus;

7) nagrinėja skundus dėl teisėjų egzaminų komisijų išvadų ir Teisėjų garbės teismo sprendimų. Aukščiausiojo Teismo senato nutarimai šiais klausimais yra galutiniai.

Teisingumo ministras, generalinis prokuroras, apygardų teismų ir Apeliacinio teismo pirmininkai turi teisę siūlyti Aukščiausiojo Teismo senato pirmininkui nagrinėti įstatymų taikymo teismų praktikoje klausimus, dalyvauti Senato posėdžiuose ir ten reikšti nuomonę svarstomais klausimais.

[20 straipsnio redakcija nuo 1998 m. lapkričio 1 d.]

20 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato kompetencija

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senatas:

1) analizuoja teismų praktiką nagrinėjant konkrečių kategorijų bylas ir aprobuoja teismų praktikos apibendrinimo apžvalgų skelbimą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletenyje;

2) svarsto Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko pasiūlytas šio teismo skyrių pirmininkų kandidatūras;

3) teikia Respublikos Prezidentui Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų garbės teismo narių kandidatūras ir tvirtina Lietuvos Aukščiausiojo Teismo garbės teismo nuostatus;

4) nagrinėja skundus dėl teisėjų egzaminų komisijos išvadų ir teisėjų garbės teismų sprendimų. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato nutarimai šiais klausimais yra galutiniai;

5) Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko pavedimu sprendžia kitus organizacinius Lietuvos Aukščiausiojo Teismo veiklos klausimus.

Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas, teisingumo ministras, generalinis prokuroras, apygardų teismų pirmininkai ir Apeliacinio teismo pirmininkas turi teisę siūlyti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato pirmininkui nagrinėti įstatymų taikymo teismų praktikoje klausimus, dalyvauti Senato posėdžiuose svarstant šiuos klausimus ir reikšti savo nuomonę.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

[21 straipsnio redakcija iki 1998 m. lapkričio 1 d.]

21 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiai

Aukščiausiojo Teismo senato posėdžius, išskyrus tuos, kuriuose nagrinėjamos bylos pagal Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimą, šaukia Senato pirmininkas ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

Aukščiausiojo Teismo senato posėdžio darbotvarkė pranešama, dokumentų projektai išsiunčiami Senato nariams, teisingumo ministrui, generaliniam prokurorui, apygardų teismų ir Apeliacinio teismo pirmininkams ne vėliau kaip prieš dešimt dienų iki posėdžio.

Aukščiausiojo Teismo senato posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai Senato narių. Aukščiausiojo Teismo senato nutarimai priimami atviru balsavimu. Nutarimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo dauguma dalyvavusių posėdyje Aukščiausiojo Teismo senato narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas.

Aukščiausiojo Teismo senato nutarimus pasirašo pirmininkas ir sekretorius.

Aukščiausiojo Teismo senato teismo posėdžio, nagrinėjant bylas pagal Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimą, procesą nustato Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso ir Civilinio proceso kodekso taisyklės.

[21 straipsnio redakcija nuo 1998 m. lapkričio 1 d.]

21 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato posėdžiai

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato posėdžius šaukia Senato pirmininkas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato darbotvarkė pranešama, dokumentų projektai išsiunčiami Senato nariams, Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkui, teisingumo ministrui, generaliniam prokurorui, apygardų teismų pirmininkams ir Apeliacinio teismo pirmininkui bei, jeigu reikia, ir kitiems asmenims ne vėliau kaip prieš dešimt dienų iki posėdžio.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip du trečdaliai Senato narių. Senato nutarimai priimami atviru balsavimu. Nutarimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo dauguma dalyvavusių posėdyje Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia posėdžio pirmininko balsas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato nutarimus pasirašo Senato pirmininkas ir sekretorius.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

V skirsnis

TEISĖJAI

22 straipsnis. Apylinkės teismo teisėjai

Apylinkės teismo teisėju gali būti skiriamas ne jaunesnis kaip 25 metų, pagal šio įstatymo $22^{(3)}$ straipsnį nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis aukštąjį teisinį išsilavinimą, atitinkantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, taip pat atitinkantis šio įstatymo $22^{(1)}$ straipsnio reikalavimus ir išlaikęs teisėjo egzaminus.

Reikalavimai, keliami kandidatams į apylinkės teismo teisėjus, nėra taikomi teisės krypties socialinių mokslų daktarams bei habilituotiems daktarams, asmenims, turintiems 1 metų teisėjo darbo stažą ar 3 metų darbo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo padėjėjų, teismo pirmininkų ar skyriaus pirmininko patarėjų, prokurorų, prokuroro pavaduotojų, advokatų, notarų ar Seimo kontrolierių darbo stažą, ar ne mažesnį kaip 5 metų teisinio darbo stažą pagal Vyriausybės patvirtintą pareigybių sąrašą, bei asmenims, skiriamiems hipotekos teisėjais. Išvardyti asmenys gali būti skiriami apylinkės teismo teisėjais, jeigu jie yra ne jaunesni kaip 25 metų, nepriekaištingos reputacijos, turi aukštąjį teisinį išsilavinimą, atitinkantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, bei išlaikę teisėjo egzaminus.

Teisinio darbo stažas skaičiuojamas nuo tada, kai asmuo įgijo teisininko kvalifikaciją ir pradėjo dirbti teisinį darbą.

Apylinkės teismo teisėjas nagrinėja visas apylinkės teismui priskirtas bylas. Pirmuosius darbo metus apylinkės teismo teisėjas negali nagrinėti:

1) skundų dėl valstybės valdžios ar valdymo institucijų bei pareigūnų neteisėtų veiksmų ar neveikimo, varžančių kitų asmenų teises;

2) skundų dėl notarų ir atliekančių notarinius veiksmus institucijų ar pareigūnų veiksmų;

3) civilinių bylų, kurių ieškinio kaina didesnė kaip 40 000 Lt;

4) baudžiamųjų bylų dėl sunkių nusikaltimų.

Asmenys, turintys teisėjo darbo stažą, jeigu nuo darbo teisėju praėjo ne daugiau kaip 5 metai, apylinkės teismų teisėjais gali būti skiriami iš karto.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

22(1) straipsnis. Kandidatai į apylinkės teismo teisėjus

Kandidatas į apylinkės teismo teisėjus (toliau - kandidatas) - asmuo, kuris rengiasi dirbti apylinkės teismo teisėjo darbą ir atitinka šio straipsnio reikalavimus.

Teismų departamento direktorius su kandidatu į apylinkės teismo teisėjus sudaro kandidato į apylinkės teismo teisėjus sutartį. Sutarties tipinę formą bei kiekvienais metais priimamų kandidatų į apylinkės teismo teisėjus skaičių nustato teisingumo ministras Teismų departamento direktoriaus teikimu.

Kandidatų į apylinkės teismo teisėjus priėmimo, mokymo, praktikos atlikimo ir teisėjo egzaminų laikymo tvarką nustato teisingumo ministras.

Kandidato praktika vienerius metus atliekama apylinkės bei apygardos teismuose pas Teismų departamento direktoriaus paskirtą teisėją - kandidato praktikos vadovą.

Kandidatai turi teisę, o jeigu paveda teisėjas, privalo stebėti teismo posėdžius, taip pat teismo posėdžio salėje užimti vietą šalia posėdžio pirmininko. Kandidatai praktikos vadovo pavedimu atlieka kitus neprocesinius veiksmus, kurie padeda tinkamai pasirengti teisėjo darbui (teismo nutarčių bei sprendimų projektų rašymas ir pan.).

Kandidatu gali būti skiriamas ne jaunesnis kaip 24 metų nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis aukštąjį teisinį išsilavinimą, atitinkantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, ir laimėjęs viešą konkursą tapti kandidatu. Pirmenybė tapti kandidatu teikiama asmenims, ne mažiau kaip 3 metus dirbusiems teismų (teisėjų) konsultantais, padėjėjais, teismo antstoliais, prokuroro padėjėjais ar turintiems ne mažesnį kaip 3 metų teisinio darbo stažą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą pareigybių sąrašą. Šie asmenys teisingumo ministro nustatyta tvarka atlieka 5 mėnesių kandidato praktiką.

Kandidatas, pateikęs Teismų departamentui praktikos vadovo teigiamą išvadą dėl praktikos atlikimo, turi teisę teisingumo ministro nustatyta tvarka laikyti teisėjo egzaminus.

Kandidato praktikos vadovas turi teisę Teismų departamento direktoriui siūlyti nutraukti sutartį su kandidatu, jei šis nesilaiko darbo drausmės, sutarties sąlygų arba jei paaiškėja, kad jis dėl savo profesinių, asmeninių savybių nesugebės įgyti teisėjo pareigoms atlikti reikiamos kvalifikacijos, arba jei jo elgesys nesuderinamas su teisėjo vardui keliamais reikalavimais. Išklausęs kandidato į teisėjus paaiškinimo, sutarties nutraukimo klausimą sprendžia Teismų departamento direktorius. Teismų departamento direktoriaus nutarimas nutraukti su kandidatu sutartį per 10 dienų gali būti skundžiamas teisingumo ministrui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

22(2) straipsnis. Kandidato stipendija ir kitos veiklos apribojimai

Kandidatui praktikos metu mokama 60 procentų apylinkės teismo teisėjo algos dydžio stipendija. Kandidato praktikos vadovui atitinkamai yra mažinamas darbo krūvis teisme.

Jeigu kandidato į apylinkės teismo teisėjus sutartis nutraukiama dėl kandidato kaltės, kandidatas privalo Teismų departamentui grąžinti visas šio departamento jam sumokėtas sumas (jeigu sutartyje nenustatyta kitaip).

Kandidatui taikomi tokie pat reikalavimai kaip ir teisėjui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

22(3) straipsnis. Teisėjo nepriekaištinga reputacija

Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:

1) buvo nuteistas už tyčinį nusikaltimą, nesvarbu, ar išnyko teistumas;

2) buvo nuteistas už neatsargų nusikaltimą ir nėra išnykęs teistumas;

3) buvo atleistas iš teisėjų garbės teismo sprendimo pagrindu;

4) piktnaudžiauja psichotropinėmis, narkotinėmis, toksinėmis medžiagomis ar alkoholiu;

5) jo elgesys ar veikla nėra suderinama su teisėjų profesinės etikos taisyklių reikalavimais.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

23 straipsnis. Apygardos teismo ir Apeliacinio teismo teisėjai

Apygardos teismo teisėju gali būti skiriamas asmuo, turintis ne mažesnį kaip 5 metų apylinkės teisėjo darbo stažą. Prokurorai, turintys ne mažesnį kaip 10 metų prokuroro ar tardytojo darbo stažą, advokatai, turintys ne mažesnį kaip 10 metų advokato darbo stažą, gali būti skiriami apygardos teismo teisėjais, jeigu jie yra nepriekaištingos reputacijos, teisingumo ministro nustatyta tvarka atliko 5 mėnesių praktiką teismuose ir išlaikė teisėjų egzaminą.

Apeliacinio teismo teisėju gali būti skiriamas asmuo, turintis ne mažesnį kaip 5 metų apygardos teismo teisėjo darbo stažą.

Apygardos ar Apeliacinio teismo teisėjo kandidatūrai išrinkti Teisingumo ministerija skelbia viešą konkursą. Konkursas vyksta teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Teisės krypties socialinių mokslų daktarai ir habilituoti daktarai, turintys ne mažesnį kaip 10 metų bendrąjį teisinio pedagoginio ir (ar) mokslinio darbo stažą, buvę Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (taip pat ir iki 1994 m. gruodžio 31 d. veikusio Aukščiausiojo Teismo) teisėjai, atleisti iš pareigų savo noru, išrinkti į kitas pareigas arba jų sutikimu perkelti į kitą darbą, apylinkių, apygardų teismų ir Apeliacinio teismo teisėjais gali būti skiriami iš karto.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. I-792, 95.02.14, Žin., 1995, Nr. 17-386 (95.02.24)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

24 straipsnis. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjai

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju gali būti skiriamas:

1) apygardos ar Apeliacinio teismo teisėjas, turintis ne mažesnį kaip 5 metų apygardos teismo ar Apeliacinio teismo teisėjo darbo stažą;

2) buvęs Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (taip pat ir iki 1994 m. gruodžio 31 d. veikusio Aukščiausiojo Teismo) teisėjas, atleistas iš pareigų savo noru, išrinktas į kitas pareigas arba jo sutikimu perkeltas į kitą darbą;

3) teisės krypties socialinių mokslų habilituotas daktaras arba daktaras, turintis ne mažesnį kaip 10 metų teisinio darbo stažą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą pareigybių sąrašą;

4) Generalinės prokuratūros prie Lietuvos Aukščiausiojo Teismo prokuroras, turintis ne mažesnį kaip 10 metų prokuroro darbo stažą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas, jam pageidaujant, gali būti skiriamas bet kurios grandies teismo teisėju.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-792, 95.02.14, Žin., 1995, Nr. 17-386 (95.02.24)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

24-1 straipsnis. Konstitucinio Teismo teisėjo teisė būti šio įstatymo numatytu teisėju

Konstitucinio Teismo teisėjas, pasibaigus jo įgaliojimų laikui, jam pageidaujant, gali būti iš karto paskirtas apylinkės, apygardos teismų, Apeliacinio teismo ar Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėju.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

25 straipsnis. Apribojimai eiti teisėjo pareigas

Teisėju negali būti asmuo, prieš tai buvęs teisėju, prokuroru, advokatu, notaru, policijos ar vidaus reikalų sistemos darbuotoju ir atleistas už profesinės veiklos pažeidimus.

Teisėjas negali būti skiriamas dirbti teisme, kuriame teisėju dirba jo sutuoktinis (buvęs sutuoktinis), vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), pusbroliai, pusseserės. Jeigu teisėjas yra byloje dalyvaujantis asmuo arba bylos dalyvis, o byla teisminga teismui, kuriame jis arba jo artimi giminaičiai dirba teisėju (išskyrus Lietuvos Aukščiausiąjį Teismą ir Lietuvos apeliacinį teismą), aukštesniosios instancijos teismo pirmininkas perduoda šią bylą nagrinėti kitam tos pačios grandies teismui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

25(1) straipsnis. Teisėjų profesinis tobulinimasis

Teisingumo ministerija kartu su Teismų departamentu organizuoja ir koordinuoja teisėjų nuoseklų mokymą. Į teisėjo profesinės kvalifikacijos kėlimo intensyvumą atsižvelgiama sprendžiant teisėjo paaukštinimo klausimą.

Teisėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo formos yra privalomosios ir fakultatyvinės. Privalomąsias formas, išskyrus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjams, nustato teisingumo ministras įsakymu.

Teisinis pedagoginis ar kūrybinis darbas, taip pat įgytas teisės krypties socialinių mokslų mokslinis laipsnis laikomas intensyviu teisėjo profesinės kvalifikacijos kėlimu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

VI skirsnis

TEISĖJŲ EGZAMINAI

26 straipsnis. Teisėjų egzaminų komisija

Lietuvos teisėjų egzaminų komisija yra sudaroma 3 metams iš 6 asmenų. Po 3 asmenis teisėjų egzaminų komisijos nariais iš teisėjų ar mokslininkų

skiria Teisėjų taryba ir teisingumo ministras. Teisingumo ministras taip pat skiria teisėjų egzaminų komisijos pirmininką.

Teisėjų egzaminų komisijos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė jos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia komisijos pirmininko balsas.

Teisėjų egzaminų komisijos nuostatus parengia Teisingumo ministerija, o tvirtina Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

27 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

28 straipsnis. Teisėjų egzaminai

Teisėjų egzaminus asmenys raštu ir žodžiu laiko tik prieš jų skyrimą teisėjais.

Teisėjų egzaminų programas rengia Teisingumo ministerija, o tvirtina Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir teisingumo ministras.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

29 straipsnis. Teisėjų egzaminų komisijų išvados

Teisėjų egzaminų komisijos, išegzaminavusios teisėjus arba kandidatus į teisėjus, savo nuomonę išdėsto išvadose. Išvadų formą nustato egzaminų komisijų nuostatai.

Teisėjų egzaminų komisijų išvados per dešimt dienų nuo jų priėmimo gali būti skundžiamos Aukščiausiojo Teismo senatui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)

VII skirsnis

TEISĖJŲ TARYBA, VISUOTINIS TEISĖJŲ SUSIRINKIMAS IR TEISĖJŲ SAVIVALDA

30 straipsnis. Teisėjų taryba

Teisėjų tarybą sudaro 14 teisėjų: visuotinio teisėjų susirinkimo išrinkti 5 teisėjai, Lietuvos Respublikos teisėjų asociacijos išrinktas 1 teisėjas, Respublikos Prezidento paskirti 2 teisėjai, teisingumo ministro paskirti 2 teisėjai bei pagal pareigas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, šio teismo skyrių pirmininkai, Apeliacinio teismo pirmininkas.

Teisėjų taryba gali veikti, jeigu yra paskirta ar išrinkta ne mažiau kaip pusė jos narių.

Teisėjų tarybos nariui įgaliojimai suteikiami 6 metams.

Teisėjų taryba iš savo narių išsirenka pirmininką ir sekretorių.

Teisėjų taryba:

1) pataria Respublikos Prezidentui dėl teisėjų paskyrimo, paaukštinimo, perkėlimo ar atleidimo iš pareigų;

2) pagal suinteresuoto teisėjo kreipimąsi sprendžia klausimą, ar pareigūnas, tikrindamas teisėjo ar teismo veiklą, savo veiksmais nepažeidė šio teisėjo ar teismo nepriklausomumo;

3) renka 3 narius į teisėjų egzaminų komisiją;

4) tvirtina teisėjų garbės teismo nuostatus;

5) pasisako kitais teismų ir teisėjų darbo organizavimo klausimais, kai to prašo Respublikos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Seimas, teisingumo ministras ar visuotinis teisėjų susirinkimas;

6) išklauso Teismų departamento direktoriaus metinę teismų darbo ataskaitą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

31 straipsnis. Teisėjų tarybos posėdžiai

Teisėjų tarybos pirmininkas šaukia posėdžius kiekvieną mėnesį, išskyrus liepos ir rugpjūčio mėnesius, arba kai reikalauja ne mažiau kaip 1/3 Tarybos narių.

Teisėjų tarybos posėdis yra teisėtas, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip pusė Teisėjų tarybos narių. Teisėjų tarybos nutarimai priimami atviru balsavimu. Nutarimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsavo dauguma dalyvavusių posėdyje Teisėjų tarybos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia pirmininko balsas.

Teisėjų tarybos nutarimus pasirašo jos pirmininkas ir sekretorius.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

32 straipsnis. Visuotinis teisėjų susirinkimas

Pirmąjį visuotinį teisėjų susirinkimą šaukia Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, kitus - Teisėjų tarybos pirmininkas. Visuotinis teisėjų susirinkimas vyksta ne rečiau kaip kartą per 2 metus.

Visuotinis teisėjų susirinkimas:

1) renka Teisėjų tarybos 5 narius;

2) sprendžia kitus klausimus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

32[(1)] straipsnis. Lietuvos teisėjų narystė teisėjų asociacijose

Lietuvos teismų teisėjus vienija visuomeninė organizacija - Lietuvos teisėjų asociacija. Lietuvos teisėjai gali priklausyti ir kitoms teisėjų asociacijoms.

Lietuvos teisėjų asociacijos turi teisę pareikšti nuomonę dėl savo narių.

Lietuvos teisėjų asociacija padeda kelti teisėjų profesinę kvalifikaciją.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

VIII skirsnis

TEISĖJŲ, TEISMŲ PIRMININKŲ, PIRMININKŲ PAVADUOTOJŲ IR SKYRIŲ PIRMININKŲ SKYRIMAS

33 straipsnis. Apylinkių, apygardų teismų teisėjų, šių teismų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų, skyrių pirmininkų, hipotekos teisėjų skyrimas

Apylinkių, apygardų teismų teisėjų, šių teismų pirmininkų kandidatūras parenka teisingumo ministras Teismų departamento direktoriaus teikimu. Esant galimybei, Teisėjų tarybai pasiūloma ne mažiau kaip 2 kandidatai į vieną vietą. Iš jų Teisėjų taryba atrenka vieną ir pataria Respublikos Prezidentui jį skirti teisėju.

Apylinkių, apygardų teismų teisėjus skiria Respublikos Prezidentas teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai.

Apylinkių, apygardų teismų pirmininkus iš paskirtų teisėjų skiria Respublikos Prezidentas teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai.

Apylinkių, apygardų teismų pirmininkų pavaduotojus ar skyrių pirmininkus, taip pat apylinkių teismų hipotekos skyrių hipotekos teisėjus iš paskirtų teisėjų skiria teisingumo ministras, pasiūlius teismo pirmininkui.

Apylinkių teismų pirmininkai, jų pavaduotojai, taip pat hipotekos skyrių hipotekos teisėjai skiriami 5 metams.

Apygardų teismų pirmininkai ir skyrių pirmininkai skiriami 7 metams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

34 straipsnis. Apeliacinio teismo teisėjų, šio teismo pirmininko, skyrių pirmininkų skyrimas

Apeliacinio teismo teisėjų, teismo pirmininko kandidatūras parenka teisingumo ministras šio įstatymo 33 straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta tvarka.

Apeliacinio teismo teisėjus, o iš jų - pirmininką, teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai, skiria Respublikos Prezidentas Seimui pritarus.

Apeliacinio teismo skyrių pirmininkus iš paskirtų teisėjų skiria teisingumo ministras pasiūlius šio teismo pirmininkui.

Apeliacinio teismo pirmininkas ir skyrių pirmininkai skiriami 8 metams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

35 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo teisėjų, šio teismo pirmininko, skyrių pirmininkų skyrimas

Aukščiausiojo Teismo teisėjų kandidatūras parenka Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Aukščiausiojo Teismo teisėjus, o iš jų - pirmininką, skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

Aukščiausiojo Teismo skyrių pirmininkus iš paskirtų teisėjų skiria Seimas Respublikos Prezidento teikimu, pasiūlius Aukščiausiojo Teismo pirmininkui.

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir skyrių pirmininkai skiriami devyneriems metams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)

36 straipsnis. Laikas, kuriam skiriami teisėjai

Apylinkių teismų teisėjai pirmą kartą skiriami penkeriems metams. Pasibaigus šiam laikui, teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai apylinkių teismų teisėjai be egzaminų skiriami iki 65 metų amžiaus.

Kitų Lietuvos Respublikos teismų teisėjai iš karto skiriami iki 65 metų amžiaus.

Jeigu bylos nagrinėjimo metu teisėjui sueina įstatymo nustatytas amžius, jo įgaliojimai pratęsiami, kol byla bus baigta nagrinėti arba jos svarstymas bus atidėtas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

37 straipsnis. Apylinkių ir apygardų teismų teisėjų perkėlimas į kitą tokį pat teismą

Apylinkių ir apygardų teismų teisėjus jiems sutikus į kitą tokį pat teismą perkelia teisingumo ministro teikimu Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybai patarus.

38 straipsnis. Apylinkių teismų teisėjų ir hipotekos teisėjų pavadavimas

Apylinkės teismo teisėjui susirgus arba dėl kitų jo nebuvimo priežasčių Respublikos Prezidentas teisingumo ministro teikimu šias pareigas gali pavesti laikinai eiti kito apylinkės teismo teisėjui.

Apylinkės teismo hipotekos skyriaus hipotekos teisėjui susirgus arba dėl kitų jo nebuvimo priežasčių teisingumo ministras, apylinkės teismo pirmininkui pasiūlius, šias pareigas gali pavesti laikinai eiti kitam to paties apylinkės teismo teisėjui arba kito apylinkės teismo hipotekos skyriaus hipotekos teisėjui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

IX skirsnis

TEISMŲ PIRMININKAI, JŲ PAVADUOTOJAI IR SKYRIŲ PIRMININKAI

39 straipsnis. Teismų pirmininkai, jų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai

Teismų pirmininkai yra teisminės administracijos pareigūnai, kurie vadovauja teismų organizaciniam darbui. Teismų pirmininkai šio įstatymo bei teisingumo ministro nustatyta tvarka kontroliuoja teisėjų administracinę veiklą ir kaip laikomasi teisėjo etikos, vadovauja teismo raštinės darbui, priima ir atleidžia iš darbo teismo raštinės tarnautojus bei kitus darbuotojus, taip pat vykdo kitas įstatymų jiems nustatytas funkcijas.

Teismų pirmininkų pavaduotojai bei skyrių pirmininkai vykdo teisingumą ir atsako už tą teismų organizacinio darbo sritį, kurią jiems paveda atitinkamų teismų pirmininkai.

Teismų pirmininkai, jų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai, nagrinėdami bylas, o apylinkės teismų hipotekos skyrių hipotekos teisėjai, vykdydami įstatymų jiems pavestas funkcijas, turi tokias pat teises ir pareigas kaip ir kiti teisėjai.

Teismų pirmininkai, jų pavaduotojai ir skyrių pirmininkai neturi teisės daryti poveikio kitų teisėjų darbui, kai šie vykdo teisingumą, arba kitaip pažeisti teisėjų nepriklausomumą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

40 straipsnis. Apylinkių teismų pirmininkai

Apylinkių teismų pirmininkai organizuoja teisėjų darbą taip, kad šie turėtų vienodą darbo krūvį, kontroliuoja šių teismų (teisėjų)

administracinę veiklą, kaip laikomasi teisėjų etikos ir kaip teisėjai tikrina teismų antstolių kontorų darbą. Bylų paskirstymo teisėjams, išskyrus Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, taisykles tvirtina teisingumo ministras Teismų departamento direktoriaus teikimu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

41 straipsnis. Apygardų teismų ir Apeliacinio teismo pirmininkai

Apygardų teismų ir Apeliacinio teismo pirmininkai paskirsto teisėjus į šių teismų skyrius.

Apygardų teismų pirmininkai asmeniškai ar per jų paskirtus teisėjus kontroliuoja atitinkamo apygardos teismo bei jo teritorijoje esančių apylinkės teismų administracinę veiklą ir kaip laikomasi teisėjo etikos.

Apeliacinio teismo pirmininkas asmeniškai ar per jo paskirtus teisėjus kontroliuoja Apeliacinio bei apygardų teismų administracinę veiklą ir kaip laikomasi teisėjų etikos.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

42 straipsnis. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas paskirsto teisėjus į šio Teismo skyrius, šaukia Aukščiausiojo Teismo senatą, šaukia pirmąjį visuotinį teisėjų susirinkimą, tvirtina šio Teismo raštvedybos instrukciją, tvirtina teismo vidaus struktūrą, siūlo iš paskirtųjų teisėjų Respublikos Prezidentui teikti Seimui Aukščiausiojo Teismo skyrių pirmininkus.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)

43 straipsnis. Teismų pirmininkų pavadavimas

Nesant apygardos teismo, Apeliacinio teismo, Aukščiausiojo Teismo pirmininko, šias pareigas eina didesnį teisėjo darbo stažą turintis skyriaus pirmininkas.

Nesant apylinkės teismo pirmininko, šias pareigas eina pirmininko pavaduotojas.

Apylinkės teisme, kuriame nėra pirmininko pavaduotojo, nesant pirmininko, jo pareigas Teismų departamento direktorius paveda laikinai eiti vienam iš to apylinkės teismo teisėjų.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

X skirsnis

TEISĖJŲ SKIRIAMIEJI ŽENKLAI IR PRIESAIKA

44 straipsnis. Teismų ir teisėjų valdžios simboliai

Respublikos Prezidento nustatyta tvarka teismų posėdžių salėse turi būti Lietuvos valstybės vėliava ir Lietuvos valstybės herbas.

Lietuvos Respublikos teismų teisėjų valdžios simboliai vykdant teisingumą yra mantija ir ženklas - Lietuvos valstybės herbo atvaizdas.

Lietuvos Respublikos teismų teisėjų valdžios simbolių etalonus, teisėjų pažymėjimų pavyzdžius tvirtina Respublikos Prezidentas.

Teismo posėdžio metu advokatai ir prokuroras dėvi mantijas.

45 straipsnis. Teisėjo priesaika

Teisėju paskirtas asmuo prieš pradėdamas eiti pareigas prisiekia jį paskyrusiems Lietuvos Respublikos Seimui arba Respublikos Prezidentui:

"Aš, teisėjas (a)(vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas (a) Lietuvos Respublikai, vykdyti teisingumą tik pagal įstatymus, ginti žmogaus teises, laisves ir teisėtus interesus, visada būti sąžiningas (a), humaniškas (a), saugoti man patikėtas valstybės paslaptis bei savo elgesiu nepakenkti teisėjo vardui.

Tepadeda man Dievas."

Prisiekti galima ir be paskutiniojo sakinio.

Teisėjas priesaikos tekstą pasirašo. Šis jo priesaikos tekstas laikomas teisėjo tarnybos byloje.

Teisėjas prisiekia, vilkėdamas mantiją.

Po priesaikos Seimo Pirmininkas arba Respublikos Prezidentas teisėjui įteikia teisėjo valdžios simbolį - ženklą su Lietuvos valstybės herbo atvaizdu.

Teisėjas prisiekia tik vieną kartą.

Asmuo, paskirtas teisėju, bet neprisiekęs, eiti teisėjo pareigų negali.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

XI skirsnis

TEISĖJŲ IR TEISMŲ NEPRIKLAUSOMUMAS

46 straipsnis. Teisėjų ir teismų nepriklausomumas

Teisėjas ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi. Teisėjai, nagrinėdami bylas, klauso tik įstatymo.

Priimdamas sprendimą teismas vadovaujasi tais įstatymais, kurie neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams neprieštaraujančiais Vyriausybės nutarimais, įstatymams ir Vyriausybės nutarimams neprieštaraujančiais kitais norminiais aktais.

Valstybinės valdžios ir valdymo institucijų, Seimo narių ir kitų pareigūnų, politinių partijų, politinių ir visuomeninių organizacijų ar piliečių kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą draudžiamas ir užtraukia įstatymo numatytą atsakomybę.

Teisėjo ar teismo garbę ir orumą gina Lietuvos Respublikos įstatymai. Įstatymai numato atsakomybę už viešą teisėjo ar teismo įžeidimą arba šmeižimą.

Mitingai, piketai bei kitokie grupių ar pavienių asmenų veiksmai arčiau negu 75 metrai iki teismo pastato ir teisme, jeigu jais siekiama paveikti teisėją arba teismą, yra kišimasis į teisėjo arba teismo veiklą.

47 straipsnis. Teisėjų neliečiamumas

Teisėjas negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, suimtas, negali būti kitaip suvaržyta jo laisvė be Seimo, o tarp Seimo sesijų - be Respublikos Prezidento sutikimo.

Baudžiamąją bylą teisėjui gali iškelti tik generalinis prokuroras.

Jeigu teisėjui iškeliama baudžiamoji byla, jo įgaliojimus sustabdo Seimas, o tarp Seimo sesijų - Respublikos Prezidentas. Teisėjo įgaliojimai sustabdomi iki galutinio sprendimo baudžiamojoje byloje priėmimo.

Teisėjas negali būti patrauktas administracinėn atsakomybėn. Teisėjui padarius administracinį teisės pažeidimą, medžiaga perduodama teisingumo ministrui arba Aukščiausiojo Teismo pirmininkui drausminei bylai iškelti.

47(1) straipsnis. Nepagarba teismui (teismo negerbimas)

Asmenys, kurie savo veiksmais ar neveikimu trukdo teismui vykdyti teisingumą, siekia įtakoti bylos baigtį, žemina teismo ar teisėjo autoritetą, traukiami atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

48 straipsnis. Teisėjų nuosavybės apsauga

Teisėjas neatsako savo turtu, jeigu dėl teismo ar teisėjo kaltės priėmus klaidingą sprendimą proceso dalyviui arba dalyvaujančiam byloje asmeniui padaroma materialinė žala. Šią žalą įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka atlygina valstybė.

Dėl teisėjo tyčinių veiksmų atsiradusią ir valstybės atlygintą asmeniui materialinę žalą valstybė turi teisę regreso tvarka išieškoti iš teisėjo.

49 straipsnis. Teisėjų ir teismų reikalavimų privalomumas

Teisėjų ir teismų reikalavimai, kai jie vykdo teisingumą, yra privalomi visiems fiziniams asmenims, įmonėms, įstaigoms, organizacijoms. Šių reikalavimų nevykdymas užtraukia įstatymo numatytą atsakomybę.

50 straipsnis. Teisėjų depolitizavimas

Teisėjas negali dalyvauti politinių partijų ir kitų politinių organizacijų veikloje.

51 straipsnis. Teisėjų darbas ne teisme

Teisėjas negali užimti jokių kitų renkamų ar skiriamų pareigų, dirbti verslo, komercijos ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse. Jis taip pat negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus teisėjo atlyginimą bei užmokestį už pedagoginę ar kūrybinę veiklą.

Teisėjai gali jungtis į teisėjų asociacijas ar kitas organizacijas, atstovaujančias jų interesams.

Apylinkės, apygardos teismų, Apeliacinio teismo ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas, jeigu jis sutinka, Respublikos Prezidento dekretu iki 1 metų gali būti deleguojamas į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Teisingumo ministerijos ar Teismų departamento struktūras, kurių veikla tiesiogiai susijusi su teismų veiklos organizavimu ir tikrinimu. Delegavimo laikotarpiui sustabdomi deleguojamo teisėjo įgaliojimai. Deleguojamam teisėjui išsaugomos visos teisėjo socialinės garantijos, įskaitant tarnybinį atlyginimą ir darbo stažą. Tarnybinį atlyginimą moka tas teismas, iš kurio teisėjas yra deleguotas.

Pasibaigus delegavimo laikotarpiui, teisėjas grįžta į tokį pat teismą arba skiriamas į aukštesnįjį teismą.

Šio straipsnio trečiojoje dalyje nustatytas terminas teisėjo sutikimu gali būti pratęstas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-827, 95.03.21, Žin., 1995, Nr. 29-647 (95.04.05)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

51(1) straipsnis. Teisėjo pareigos

Teisėjas darbo ir laisvu nuo darbo metu privalo savo elgesiu saugoti bei puoselėti teisėjo vardą ir vengti visko, kas šiam vardui gali pakenkti ar leisti suabejoti teisėjo bešališkumu.

Teisėjas privalo nedelsdamas raštu informuoti teismo pirmininką apie teismo procesą, kuriame jis yra byloje dalyvaujantis asmuo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

XII skirsnis

TEISĖJŲ SOCIALINĖS GARANTIJOS

52 straipsnis. Teisėjų pensijos

Teisėjų pensinį aprūpinimą reguliuoja Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymas.

53 straipsnis. Teisėjų aprūpinimas gyvenamosiomis patalpomis

Teisėjams, paskyrimo vietoje neturintiems gyvenamosios patalpos, įstatymų nustatyta tvarka suteikiamos tarnybinės gyvenamosios patalpos.

Kol teisėjui bus suteikta tarnybinė gyvenamoji patalpa arba kol jis apsirūpins gyvenamąja patalpa, Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos gyvenamosios patalpos nuomos išlaidos.

54 straipsnis. Teisėjų atostogos

Teisėjams atostogos suteikiamos Lietuvos Respublikos atostogų įstatymo nustatyta tvarka.

Apylinkių, apygardų teismų bei Apeliacinio teismo pirmininkams atostogas suteikia Teismų departamento direktorius. Kitiems šių teismų teisėjams atostogas suteikia atitinkamo teismo pirmininkas.

Aukščiausiojo Teismo pirmininkui atostogas suteikia Respublikos Prezidentas. Šio teismo skyrių pirmininkams ir kitiems teisėjams atostogas suteikia Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

55 straipsnis. Teisėjų atlyginimai ir kitos socialinės garantijos

Teisėjų atlyginimus nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

Kitas teisėjų socialines garantijas nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

XIII skirsnis

TEISĖJŲ ATLEIDIMAS, PAŠALINIMAS IR DRAUSMINĖ ATSAKOMYBĖ

56 straipsnis. Teisėjų atleidimas

Lietuvos Respublikos teismų teisėjai atleidžiami iš pareigų įstatymo nustatyta tvarka šiais atvejais:

1) savo noru;

2) pasibaigus įgaliojimų laikui arba sulaukus įstatymo nustatyto pensinio amžiaus;

3) dėl sveikatos būklės;

4) išrinkus į kitas pareigas arba jų sutikimu perkėlus į kitą darbą;

5) kai savo poelgiu pažemino teisėjo vardą;

6) kai įsiteisėja juos apkaltinę teismų nuosprendžiai.

Atleisti teisėjus iš pareigų dėl sveikatos būklės galima tik pagal sveikatos apsaugos ministro sudarytos gydytojų komisijos išvadą, kad dėl sveikatos būklės, taip pat dėl ligos trukmės teisėjas negali atlikti savo pareigų.

Aukščiausiojo Teismo pirmininką ir kitus teisėjus atleidžia iš pareigų Seimas Respublikos Prezidento teikimu.

Aukščiausiojo Teismo skyrių pirmininkus atleidžia iš pareigų Seimas Respublikos Prezidento teikimu, pasiūlius Aukščiausiojo Teismo pirmininkui.

Apeliacinio teismo pirmininką ir kitus teisėjus teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai, atleidžia iš pareigų Respublikos Prezidentas Seimui pritarus.

Apeliacinio teismo skyrių pirmininkus atleidžia iš pareigų teisingumo ministras Teismų departamento direktoriaus teikimu arba savo iniciatyva.

Kitų teismų pirmininkus ir kitus teisėjus teisingumo ministro teikimu ir patarus Teisėjų tarybai, atleidžia iš pareigų Respublikos Prezidentas.

Kitų teismų pirmininkų pavaduotojus ar skyrių pirmininkus, taip pat apylinkių teismų hipotekos skyrių hipotekos teisėjus atleidžia iš pareigų teisingumo ministras Teismų departamento direktoriaus teikimu arba savo iniciatyva.

Šio straipsnio penktojoje ir septintojoje dalyse išvardintus teisėjus Respublikos Prezidentas, esant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 115 straipsnyje numatytiems pagrindams, gali atleisti iš pareigų ir be teisingumo ministro teikimo. Šiuo atveju Respublikos Prezidentas kreipiasi patarimo dėl atleidimo į Teisėjų tarybą, o dėl Apeliacinio teismo teisėjų atleidimo - dar ir pritarimo į Seimą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

57 straipsnis. Teisėjų pašalinimas

Aukščiausiojo Teismo pirmininką ir teisėjus, taip pat Apeliacinio teismo pirmininką ir teisėjus už šiurkštų Lietuvos Respublikos Konstitucijos pažeidimą arba priesaikos sulaužymą, taip pat paaiškėjus, jog padarytas nusikaltimas, Seimas gali pašalinti iš pareigų apkaltos proceso tvarka.

58 straipsnis. Teisėjų garbės teismas

Teisėjai atsako drausmine tvarka Teisėjų garbės teisme.

Lietuvos teismų, išskyrus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Teisėjų garbės teismas sudaromas iš 5 narių 2 metams. 3 narius iš teisėjų teisingumo ministro teikimu ir 2 narius iš teisėjų, pritarus Teisėjų tarybai, skiria Respublikos Prezidentas. Teisėjų garbės teismo nariais paskirti teisėjai jų įgaliojimų laikotarpiui nuo teisėjo pareigų atleidžiami.

Teisėjų garbės teismas nagrinėja teisėjų drausmines bylas, vadovaudamasis šiuo įstatymu ir Teisėjų tarybos tvirtinamais Teisėjų garbės teismo nuostatais.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų garbės teismą iš 3 narių 5 metams Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato teikimu skiria Respublikos Prezidentas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų garbės teismas nagrinėja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų drausmines bylas vadovaudamasis šiuo įstatymu ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo senato tvirtinamais Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjų garbės teismo nuostatais.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

59 straipsnis. Teisėjų drausminė atsakomybė

Teisėjas gali būti traukiamas drausminėn atsakomybėn:
1) už apsileidimą darbe;
2) už pareiginį nusižengimą, kenkiantį teismo autoritetui;
3) už teisėjo vardą žeminantį poelgį;
4) už administracinio teisės pažeidimo padarymą.

Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu laikoma ir tai, kai teisėjas per 1 metus nuo šio straipsnio pirmosios dalies 1-3 punktuose numatytais pagrindais paskirtos nuobaudos padaro materialinės ar proceso teisės normų pažeidimus, už kuriuos Teisėjų garbės teismas paskiria jam nuobaudą.

Teisėjo vardą žeminančiu poelgiu laikoma ir tai, kai teisėjas per 1 metus nuo šio straipsnio pirmosios dalies 1 - 3 punktuose numatytais pagrindais paskirtos nuobaudos aplaidžiai eina jam pavestas pareigas ar padaro pareiginį nusižengimą, kenkiantį teismo autoritetui, ir už tai jam Teisėjų garbės teismas paskiria nuobaudą, taip pat kai teisėjas verčiasi įstatymų draudžiama darbine veikla.

Apylinkių, apygardų teismų, Apeliacinio teismo pirmininkams, jų pavaduotojams, skyrių pirmininkams ir kitiems teisėjams drausminę bylą gali iškelti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas, teisingumo ministras Teismų departamento direktoriaus teikimu ar savo iniciatyva. Respublikos Prezidentas teisingumo ministro teikimu gali nušalinti teisėją, kuriam iškelta drausmės byla, nuo teisėjo pareigų, iki paaiškės bylos baigtis.

Aukščiausiojo Teismo skyrių pirmininkams ir kitiems teisėjams drausminę bylą gali iškelti tik Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Iškėlus teisėjui drausmės bylą, atitinkamo teismo pirmininkas drausmės bylą iškėlusio pareigūno teikimu paima iš teisėjo bylą, kuri buvo pagrindas drausmės bylai iškelti, ir perduoda jos nagrinėjimą kitam teisėjui arba pakeičia teisėjų kolegijos sudėtį.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1387, 96.06.18, Žin., 1996, Nr. 60-1411 (96.06.26)
Nr. I-1524, 96.09.17, Žin., 1996, Nr. 92-2149 (96.10.02)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

60 straipsnis. Nuobaudos skyrimas teisėjui

Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs teisėjo drausminę bylą, gali:

1) jį išteisinti;

2) pasitenkinti drausminės bylos svarstymu;

3) nutraukti drausminę bylą, jei praleistas šios bylos iškėlimo terminas;

4) pareikšti jam pastabą;

5) pareikšti jam papeikimą;

6) pareikšti jam griežtą papeikimą;

7) pasiūlyti jį atleisti iš pareigų;

8) pasiūlyti perkelti teisėją į kitą tos pačios arba žemesnės grandies teismą;

9) nustatyti draudimą laikotarpiui iki 3 metų perkelti teisėją į aukštesniosios grandies teismą. Ši nuobauda gali būti taikoma kaip pagrindinė ir papildoma.

Teisėjų garbės teismas taip pat gali siūlyti Seimui pradėti apkaltos procesą Aukščiausiojo Teismo teisėjui bei Apeliacinio teismo pirmininkui ir šio teismo teisėjui.

Teisėjų garbės teismo sprendimas per dešimt dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Aukščiausiojo Teismo senatui.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

XIV skirsnis

BYLŲ NAGRINĖJIMAS TEISMUOSE

61 straipsnis. Bylų nagrinėjimas apylinkių teismuose

Apylinkių teismuose teisėjas bylas nagrinėja vienas, sprendimus priima teismo vardu.

62 straipsnis. Bylų nagrinėjimas apygardų teismuose, Apeliaciniame teisme ir Aukščiausiajame Teisme

Apygardų teismuose, Apeliaciniame teisme ir Aukščiausiajame Teisme bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija. Kolegijos sudėtį sudaro ir jos pirmininką skiria atitinkamo teismo ar jo skyriaus pirmininkas.

Aukščiausiojo Teismo senato teismo posėdyje bylos nagrinėjamos dalyvaujant ne mažiau kaip 2/3 Senato narių.

Procesiniuose įstatymuose nustatytais atvejais apygardų teismuose teisėjas atskirus procesinius veiksmus atlieka ir bylas nagrinėja vienas, sprendimus priima teismo vardu.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1432, 96.07.04, Žin., 1996, Nr. 67-1600 (96.07.17)

63 straipsnis. Teismo posėdžių protokolavimas

Teismo posėdžius protokoluoja teismo posėdžių sekretorius, kuris yra teismo pareigūnas.

Jeigu teismo posėdis stenografuojamas, daromas garso, vaizdo įrašas, stenograma pridedama prie teismo posėdžio protokolo, o garso, vaizdo įrašas laikomas prie bylos iki teismo sprendimo įsiteisėjimo.

Teismo posėdžių sekretorius, prieš pradėdamas eiti pareigas, pasirašo tarnybinį pasižadėjimą, kurio turinį ir formą nustato teisingumo ministras ir Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

XV skirsnis

PROKURATŪRA

64 straipsnis. Prokuratūros struktūra

Prokuratūros struktūra yra:
1) Generalinė prokuratūra prie Lietuvos Aukščiausiojo Teismo;
2) apygardų prokuratūros prie apygardų teismų;
3) apylinkių prokuratūros prie apylinkių teismų.

65 straipsnis. Prokurorų nepriklausomumas

Prokurorai, vykdydami savo įgaliojimus, yra nepriklausomi ir klauso tik įstatymo.

66 straipsnis. Prokurorų skyrimas ir atleidimas

Generalinį prokurorą skiria ir atleidžia Lietuvos Respublikos Seimas Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto teikimu. Generalinio prokuroro kandidatūras Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui siūlo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir teisingumo ministras.

Kitus prokurorus skiria ir atleidžia generalinis prokuroras Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatyme numatytais pagrindais ir tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-609, 94.10.20, Žin., 1994, Nr. 83-1555 (94.10.26)
Nr. VIII-143, 97.03.13, Žin., 1997, Nr.22-544 (97.03.15)

67 straipsnis. Prokuroro dalyvavimas vykdant teisingumą

Nagrinėjant bylą teisme įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka dalyvauja prokuroras.

Nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme prokuroras negali turėti daugiau teisių negu gynėjas.

68 straipsnis. Prokuratūros veiklos reglamentavimas ir finansavimas

Prokuratūros veiklą reglamentuoja ir prokurorų statusą nustato Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas.

Prokuratūra finansuojama iš valstybės biudžeto ir turi atskirą išlaidų sąmatą.

XVI skirsnis

APYLINKĖS TEISMO HIPOTEKOS SKYRIUS

68(1) straipsnis. Apylinkės teismo hipotekos skyriaus kompetencija

Apylinkės teismo hipotekos skyrius (toliau - hipotekos skyrius) įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka registruoja turto įkeitimus, tvarko hipotekos registrą, priima sprendimus dėl skolos išieškojimo iš įkeisto turto bei paskirsto išieškotas sumas tarp išieškotojų.

Hipotekos skyrius vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Vyriausybės patvirtintais Hipotekos registro nuostatais bei Teisingumo ministerijos teisės aktais.

Hipotekos skyrius turi antspaudą su savo pavadinimu bei Lietuvos valstybės herbu ir sąskaitą banke.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

68(2) straipsnis. Hipotekos teisėjas

Hipotekos teisėjas vadovauja hipotekos skyriui, organizuoja ir kontroliuoja kitų hipotekos skyriaus darbuotojų darbą.

Hipotekos teisėjas turi tokias pat teises ir pareigas kaip ir kiti apylinkės teisėjai.

Hipotekos teisėjas įstatymų nustatyta tvarka registruoja turto įkeitimą hipotekos registre, priima nutartis dėl įkeisto turto arešto, išieškojimo iš įkeisto turto, paskirsto išieškotas sumas tarp išieškotojų, taip pat vykdo kitus įstatymų jam suteiktus įgaliojimus ar pavestas funkcijas. Hipotekos teisėjas taip pat gali liudyti parašų tikrumą hipotekos skyriui pateikiamuose dokumentuose.

Hipotekos teisėjo pasiūlymu apylinkės teismo pirmininkas gali įgalioti kitus hipotekos skyriaus darbuotojus liudyti parašų tikrumą hipotekos skyriui pateikiamuose dokumentuose, taip pat atlikti su hipotekos registravimu bei hipotekos registro tvarkymu susijusius veiksmus.

Hipotekos teisėjo nutartys skundžiamos ta pačia tvarka ir terminais kaip apylinkės teismo sprendimai, nutartys ir nutarimai civilinėse bylose.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

68(3) straipsnis. Hipotekos skyrių veiklos užtikrinimas ir priežiūra

Hipotekos skyrių veiklą užtikrina ir prižiūri Teismų departamentas, laikydamasis šio įstatymo nustatytų teismų veiklos bei teisėjų ir teismų nepriklausomumo principų. Teismų departamentas nustato hipotekos skyrių darbuotojų skaičių, jų darbo užmokestį, organizuoja hipotekos skyrių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

Teismų departamentas tikrina hipotekos skyrių ūkinę ir finansinę veiklą teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

68(4) straipsnis. Hipotekos registro duomenų viešumas

Hipotekos registro duomenys apie įregistruotus įkeitimus yra vieši. Hipotekos skyriai privalo įstatymų nustatyta tvarka su šiais duomenimis supažindinti kiekvieną to pareikalavusį asmenį. Naudojimasis hipotekos registro duomenimis yra atlygintinas.

Hipotekos skyriai atsako už hipotekos registro duomenų teisingumą ir jų išduotų dokumentų atitikimą hipotekos registro duomenims.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

68(5) straipsnis. Žalos, patirtos dėl klaidų hipotekos registre, atlyginimas

Fizinių ir juridinių asmenų patirtą žalą dėl klaidų hipotekos registre, atsiradusių registruojant įkeitimus ir tvarkant vietinį hipotekos registrą, atlygina valstybė įstatymų nustatyta tvarka. Žala išieškoma teismine tvarka. Valstybei civilinėse bylose dėl žalos atlyginimo atstovauja Teisingumo ministerija.

Priteista atlygintinos žalos suma išieškoma iš hipotekos skyriaus lėšų, gautų už įkeitimų įregistravimą bei hipotekos registro duomenų naudojimą, o jei šių lėšų nepakanka, - iš valstybės biudžeto.

Valstybė, atlyginusi žalą, įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę į hipotekos teisėją bei kitus hipotekos skyriaus darbuotojus, kurių neteisėtais veiksmais buvo padaryta žala. Atgręžtinio reikalavimo tvarka išieškotos sumos sumokamos į valstybės biudžetą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

68(6) straipsnis. Hipotekos skyrių finansavimas

Hipotekos skyriai yra finansuojami iš valstybės biudžeto ir turi atskirą išlaidų sąmatą. Hipotekos skyrių materialinei techninei bazei stiprinti gali būti panaudojamos hipotekos skyrių raštinės rinkliavos.

Atlyginimo už įkeitimų įregistravimą bei hipotekos registro duomenų naudojimą (raštinės rinkliavų) dydį ir tvarką nustato Vyriausybė.

Atlyginimo už hipotekos skyriaus atliekamus notarinius veiksmus dydis nustatomas Notariato įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka, o gautos lėšos pervedamos į valstybės biudžetą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

68(7) straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-1543, 96.09.24, Žin., 1996, Nr. 100-2265 (96.10.16)
Nr. VIII-253, 97.06.10, Žin., 1997, Nr.63-1470 (97.07.02)

XVII skirsnis

KITI TEISMŲ VEIKLOS KLAUSIMAI

69 straipsnis. Teismų veiklos užtikrinimas

Tinkamas teismų darbo sąlygas užtikrina valstybė.

Apylinkių, apygardų teismų, Apeliacinio teismo veiklą užtikrina teisingumo ministras, laikydamasis šio įstatymo nustatytų teismų veiklos bei teisėjų ir teismų nepriklausomumo principų. Teisingumo ministras organizuoja teisėjų kvalifikacijos kėlimą, apylinkių, apygardų teismų bei Apeliacinio teismo finansinį ir materialinį techninį aprūpinimą.

Aukščiausiojo Teismo veiklos finansinį ir materialinį techninį aprūpinimą užtikrina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, laikydamasi šio įstatymo nustatytų teismų veiklos bei teisėjų ir teismų nepriklausomumo principų. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas organizuoja šio teismo teisėjų kvalifikacijos kėlimą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)

69(1) straipsnis. Teismų departamentas prie Teisingumo ministerijos

Teismų departamentas prie Teisingumo ministerijos yra juridinis asmuo, turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir sąskaitą banke. Teismų departamento direktorių skiria pareigoms ir atleidžia iš pareigų teisingumo ministro teikimu Ministras Pirmininkas.

Teismų departamentas finansuojamas iš valstybės biudžeto ir turi atskirą išlaidų sąmatą.

Teismų departamentas planuoja teismo įstaigų išdėstymą, teisėjų skaičių teismuose, vykdo organizacines teismų veiklos priemones, užtikrina materialinį techninį teismų įstaigų aprūpinimą, tikrina ir revizuoja apylinkių, apygardų teismų ir Apeliacinio teismo ūkinę ir finansinę veiklą, kontroliuoja teismų, išskyrus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, administracinę veiklą bei tikrina visų teismų organizacinį darbą teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Teismų departamento veiklą reglamentuoja nuostatai, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

70 straipsnis. Teismų veiklos statistinės ataskaitos

Teismai rengia metines, pusmetines ir kitokias statistines ataskaitas.

Teismų statistinių ataskaitų formas nustato teisingumo ministras.

Statistinės ataskaitos nustatyta tvarka pateikiamos teisingumo ministrui. Teisingumo ministerijoje teismų veiklos statistika apibendrinama ir analizuojama, su ja supažindinami teismai. Statistiniai duomenys pateikiami Statistikos departamentui ir gali būti pateikiami kitoms institucijoms.

71 straipsnis. Teismo raštinė

Kiekviename teisme yra raštinė.

Už teismo raštinės darbą atsakingas raštinės vedėjas. Teismuose, kuriuose yra skyriai, skyriaus raštinės darbui vadovauja skyriaus pirmininkas.

Raštinės sudėtinė dalis yra teismo archyvas. Už jo darbą atsakingas archyvo vedėjas (archyvaras), o ten, kur jo nėra - raštinės vedėjas.

Apylinkių, apygardų teismų, Apeliacinio teismo raštvedybos instrukciją tvirtina teisingumo ministras.

72 straipsnis. Teismų susižinojimas

Teismai susižino su užsienio teismais ir kitomis užsienio įstaigomis per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai arba sudarytos su kitomis valstybėmis tarptautinės sutartys nenumato kitaip.

73 straipsnis. Valdymo ir kitų institucijų santykis su teismais

Teisingumo ministras per jo įgaliotus asmenis arba Teismų departamentą tikrina ir revizuoja apylinkių, apygardų teismų, Apeliacinio teismo ūkinę ir finansinę veiklą.

Teisingumo ministras per Teismų departamentą, teismų pirmininkus bei per kitus įgaliotus asmenis kontroliuoja teismų ir teisėjų, išskyrus Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, administracinę veiklą. Teisėjų administracinės veiklos kontrolė atliekama teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Teismų (teisėjų) administracinės veiklos kontrolė apima:

1) priemones, užtikrinančias kuo greitesnį, atitinkantį teisėjų etikos taisykles bylų nagrinėjimą;

2) priemones, užtikrinančias efektyvų teismų sprendimų vykdymą;

3) kitas priemones, padedančias užtikrinti efektyvią ir geros kokybės teismų (teisėjų) administracinę veiklą.

Teisingumo ministerija, Teismų departamentas ir teismų pirmininkai tarpusavyje koordinuoja pagal savo kompetenciją atliekamus veiksmus.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ūkinę ir finansinę veiklą tikrina Seimo sudaroma komisija. Teismų valstybinio mokesčio paėmimo teisingumą gali tikrinti Valstybinė mokesčių inspekcija. Kitos teismo veiklos šios institucijos tikrinti negali. Lietuvos teismų, hipotekos skyrių, teismo antstolių kontorų ūkinę bei finansinę veiklą įstatymo nustatyta tvarka ir pagal savo įgaliojimus taip pat gali tikrinti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė.

Tikrinant teismus draudžiama daryti poveikį teisėjų darbui, kai šie vykdo teisingumą, arba kitaip pažeisti teisėjų ir teismų nepriklausomumą.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

XVIII skirsnis

TEISMO ANTSTOLIAI

74 straipsnis. Vykdymo procesas

Teismų sprendimus ir kitus įstatymų nustatytus vykdomuosius dokumentus vykdo teismo antstoliai.

Teismo antstolio reikalavimai vykdymo procese yra privalomi visiems Lietuvos Respublikos fiziniams asmenims ir įmonėms, įstaigoms, organizacijoms.

Teismo antstoliai vykdymo procese vadovaujasi įstatymais ir teisingumo ministro patvirtinta vykdymo proceso instrukcija.

75 straipsnis. Užsienio teismų ir arbitražų sprendimų vykdymo tvarka

Užsienio teismų ir arbitražų sprendimų vykdymo Lietuvos Respublikoje tvarką nustato atitinkamos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ir Lietuvos Respublikos įstatymai.

76 straipsnis. Teismo antstolių kontora

Teismo antstolių kontora yra juridinis asmuo, esantis prie apylinkės teismo, turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir sąskaitą banke.

Teismo antstolių kontoros veiklos teritorija sutampa su apylinkės teismo veiklos teritorija.

Teismo antstolių kontorą sudaro vyresnysis teismo antstolis, vyresniojo teismo antstolio pavaduotojas, kiti teismo antstoliai, raštvedybą tvarkantys bei kiti darbuotojai.

Vyresniojo teismo antstolio pavaduotojas skiriamas, jeigu teismo antstolių kontoroje dirba ne mažiau kaip šeši teismo antstoliai.

77 straipsnis. Teismo antstoliai

Teismo antstolis yra pareigūnas. Juo gali būti ne jaunesnis kaip 21 metų Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį teisinį arba aukštesnįjį teisinį išsilavinimą ir išlaikęs teismo antstolio egzaminus. Sudarant su teismo antstoliu darbo sutartį nustatomas 3 mėnesių išbandymo terminas. Jeigu per šį terminą paaiškėja, kad teismo antstolio darbo rezultatai nepatenkinami ir jis neišlaikė egzaminų, teismo antstolis atleidžiamas iš darbo Lietuvos Respublikos darbo sutarties įstatymo nustatyta tvarka.

Teismo antstolius priima į darbą ir atleidžia iš darbo, jų skaičių nustato Teismų departamento direktorius, atsižvelgdamas į apylinkės teismo pirmininko rekomendacijas.

Teismo antstolių kontoroje turi dirbti ne mažiau kaip du teismo antstoliai, iš kurių vienas yra vyresnysis teismo antstolis.

Teismų antstoliai periodiškai atestuojami Teismų departamento direktoriaus nustatyta tvarka. Neigiami atestacijos rezultatai yra pagrindas darbo sutarčiai su teismo antstoliu nutraukti.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

78 straipsnis. Vyresnysis teismo antstolis

Vyresnįjį teismo antstolį skiria Teismų departamento direktorius.

Vyresnysis teismo antstolis vadovauja teismo antstolių kontorai, organizuoja ir kontroliuoja teismo antstolių darbą, pats atlieka vykdymo veiksmus, priima į darbą ir atleidžia iš darbo raštvedybą tvarkančius bei kitus darbuotojus, suteikia atostogas kitiems teismo antstoliams.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

79 straipsnis. Vyresniojo teismo antstolio pavaduotojas

Vyresniojo teismo antstolio pavaduotoju Teismų departamento direktorius skiria vieną iš teismo antstolių, pasiūlius vyresniajam teismo antstoliui.

Vyresniojo teismo antstolio pavaduotojas pats atlieka vykdymo veiksmus ir atsako už tą teismo antstolių kontoros darbo sritį, kurią jam paveda vyresnysis teismo antstolis.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

80 straipsnis. Teismo antstolių egzaminų komisija

Teismo antstolių egzaminų komisiją sudaro ir teismo antstolių egzaminų programą tvirtina teisingumo ministras.

81 straipsnis. Teismo antstolio atsakomybė

Teismo antstolis materialiai atsako už visą dėl jo kaltės padarytą žalą.

Teisingumo ministerija su teismo antstoliu sudaro rašytinę sutartį dėl visiškos materialinės atsakomybės.

Už darbo drausmės pažeidimą teismo antstoliui taikoma drausminė atsakomybė pagal darbo įstatymus.

82 straipsnis. Teismo antstolių kontorų darbo revizija ir tikrinimas

Teismo antstolių kontorų darbą revizuoja ir tikrina Teismų departamentas teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Teismo antstolių kontorų darbą pagal savo kompetenciją gali tikrinti Valstybės kontrolės departamentas, finansų ir kitos institucijos.

Apylinkių teismai kontroliuoja prie jų esančių teismo antstolių kontorų darbą teisingumo ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-633, 94.11.08, Žin., 1994, Nr. 88-1709 (94.11.16)
Nr. VIII-696, 98.04.08, Žin., 1998, Nr.38-1001 (98.04.22)

83 straipsnis. Teismo antstolių pensijos

Teismo antstolių pensinį aprūpinimą reguliuoja Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymas.

84 straipsnis. Teismo antstolių aprūpinimas gyvenamosiomis patalpomis

Teismo antstoliams, neturintiems gyvenamosios patalpos, įstatymų nustatyta tvarka suteikiama tarnybinė gyvenamoji patalpa.

Kol teismo antstoliui bus suteikta tarnybinė gyvenamoji patalpa arba jis apsirūpins gyvenamąja patalpa, Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamos gyvenamosios patalpos nuomos išlaidos.

85 straipsnis. Teismo antstolių atostogos

Teismo antstoliams atostogos suteikiamos Lietuvos Respublikos atostogų įstatymo nustatyta tvarka.

Vyresniesiems teismo antstoliams ir vyresniųjų teismo antstolių pavaduotojams atostogas suteikia apylinkės teismo, prie kurio yra teismo antstolių kontora, pirmininkas.

Kitiems teismo antstoliams atostogas suteikia vyresnysis teismo antstolis.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. I-687, 94.12.08, Žin., 1994, Nr. 96-1880 (94.12.14)

86 straipsnis. Teismo antstolių atlyginimai ir kitos socialinės garantijos

Teismo antstolių atlyginimus nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

Kitas teismo antstolių socialines garantijas nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

87 straipsnis. Teismo antstolio veiksmų užtikrinimas

Jeigu skolininkas arba kiti asmenys atsisako įleisti teismo antstolį į patalpas arba leisti apžiūrėti saugyklas, arba kai jam priešinamasi, taip pat, kai jis vykdo sprendimus dėl iškeldinimo, teismo antstolis gali kviesti policijos pareigūną. Šis turi atvykti ir užtikrinti, kad teismo antstolis galėtų atlikti vykdymo veiksmus.

88 straipsnis. Skundų dėl teismo antstolio veiksmų nagrinėjimas

Skundus dėl teismo antstolio veiksmų, atliktų vykdant sprendimą, arba dėl atsisakymo tokius veiksmus atlikti įstatymo nustatyta tvarka nagrinėja apylinkės teismas.

89 straipsnis. Teismo antstolio uniforma

Teismo antstolis turi uniformą, kurią aprobuoja teisingumo ministras.

Vykdydamas tarnybines pareigas, teismo antstolis turi vilkėti uniformą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS

_____